

Vlaamse Arbeidsrekening

Raming van het aantal jobs & vestigingen met personeel

Update 2017

www.steunpuntwerk.be/cijfers

Boie Neefs

Katleen Pasgang

September 2019

Methodologie

Steunpunt Werk

Naamsestraat 61 bus 3551 - 3000 Leuven

T:+32 (0)16 32 32 39

steunpuntwerk@kuleuven.be

www.steunpuntwerk.be

Inleiding

Dit rapport geeft een cijfermatige weergave van de verschillende stappen die doorlopen worden bij de jaarlijkse updates van de raming van het aantal jobs en het aantal vestigingen met personeel.

Een gedetailleerde toelichting bij de gehanteerde concepten en methodologie kan u terugvinden in de methodologische rapporten 'Vlaamse Arbeidsrekening. Raming van het totaal aantal jobs: nulmeting 2006' (Stevens, 2008) en 'Vlaamse Arbeidsrekening. Raming van het aantal vestigingen met personeel: nulmeting 2006' (Stevens, 2008). Deze rapporten kan u terugvinden op de website van het Steunpunt Werk: www.steunpuntwerk.be, in de rubriek 'publicaties' onder publicatietype 'methodologie'.

1. Raming van het totaal aantal jobs: update 2017

1.1. Loontrekkende jobs (2017)

Voor de raming van het aantal loontrekkende jobs vertrekken we van de RSZ gedecentraliseerde statistiek. Deze bronstatistiek geeft echter geen volledig beeld van het totaal aantal loontrekkende jobs. We schatten bijgevolg de studentenjobs en PWA-arbeidsplaatsen bij. We veronderstellen daarbij dat het totaal aantal studenten (gekend bij RSZ en RSZPPO) gelijk is aan het totaal aantal studentenjobs. Hetzelfde geldt voor de PWA-werknemers: we veronderstellen dat één PWA-werknemer gelijk is aan één PWA-job.

Voor meer info bij de raming van de bijschattingen verwijzen we naar het methodologisch rapport 'Vlaamse Arbeidsrekening. Raming van de bevolking naar socio-economische positie: nulmeting 2006' (Stevens en Herremans, 2008; zie www.steunpuntwerk.be).

Tabel 1. Berekening van het gemiddeld aantal arbeidsplaatsen gekend bij RSZ en RSZPPO per kwartaal en per jaar (Vlaams Gewest & België; 2017)

		Vlaams Gewest	België
31 december '16		2 254 310	3 910 430
31 maart '17		2 284 407	3 958 839
30 juni '17		2 302 181	3 980 447
30 september '17		2 312 330	3 987 117
31 december '17		2 296 340	3 972 943
Stap 1			
Gemiddelde 1 ^{ste} kwartaal '17	(31 december '16 + 31 maart '17)/2	2 269 359	3 934 635
Gemiddelde 2 ^{de} kwartaal '17	(31 maart '17 + 30 juni '17)/2	2 293 294	3 969 643
Gemiddelde 3 ^{de} kwartaal '17	(30 juni '17 + 30 september '17)/2	2 307 256	3 983 782
Gemiddelde 4 ^{de} kwartaal '17	(30 september '17 + 31 dec. '17)/2	2 304 335	3 980 030
Stap 2: jaargemiddelde 2017	(gem. 1 ^{ste} kwartaal '17 + gem. 2 ^{de} kwartaal '17 + gem. 3 ^{de} kwartaal '17 + gem. 4 ^{de} kwartaal '17)/4	2 293 561	3 967 022

Bron: RSZ Gedecentraliseerde statistiek (Bewerking Steunpunt Werk)

Eindresultaat loontrekkende jobs 2017

Tabel 2. Eindresultaat totaal aantal loontrekkende jobs (Vlaams Gewest en België; jaargemiddelde 2017)

	Vlaams Gewest	België
RSZ	2 115 396	3 600 772
RSZPPO	178 165	366 251
RSZ studenten	30 188	46 136
RSZPPO studenten	1 582	2 751
PWA	1 120	1 722
Totaal loontrekkende jobs	2 326 451	4 017 631

Bron: Vlaamse arbeidsrekening (Bewerking Steunpunt Werk)

1.2. Jobs voor zelfstandigen en helpers (2017)

Voor de telling van de jobs voor zelfstandigen en helpers wordt uitgegaan van de desbetreffende componenten zoals berekend bij de bevolking naar socio-economische positie. Dit na correctie van de zelfstandigen en helpers na pensioen, op basis van leeftijd en inkomen. De berekening van de jaargemiddelden in tabellen 3a en 3b heeft dus betrekking op de cijfers na deze correctie. Zie voor meer info het methodologisch rapport 'Vlaamse Arbeidsrekening. Raming van de bevolking naar socio-economische positie. Basis- en detailtabellen. Update 2017', op www.steunpuntwerk.be, rubriek 'publicaties', publicatietype 'methodologie'.

Tabel 3.a. Berekening van het gemiddeld aantal arbeidsplaatsen gekend bij RSVZ per kwartaal en per jaar (Vlaams Gewest; 2017)

		Zelfstandigen		
		Hoofd-beroep	Bij-beroep	Na pensioen
31 december '16		400 783	148 250	41 285
31 december '17		407 973	156 038	44 144
Stap 1				
Raming 30 juni '17	(31 december '16 + 31 december '17)/2	404 378	152 144	42 715
Raming 31 maart '17	(31 december '16 + 30 juni '17)/2	402 581	150 197	42 000
Raming 30 september '17	(30 juni '17 + 31 december '17)/2	406 176	154 091	43 429
Stap 2				
Gemiddelde 1 ^{ste} kwartaal '17	(31 december '16 + 31 maart '17)/2	401 682	149 224	41 642
Gemiddelde 2 ^{de} kwartaal '17	(31 maart '17 + 30 juni '17)/2	403 479	151 171	42 357
Gemiddelde 3 ^{de} kwartaal '17	(30 juni '17 + 30 september '17)/2	405 277	153 118	43 072
Gemiddelde 4 ^{de} kwartaal '17	(30 september '17 + 31 december '17)/2	407 074	155 065	43 787
Stap 3: jaargemiddelde				
Jaargemiddelde 2017	(31 maart '17 + 30 juni '17 + 30 september '17 + 31 december '17)/4	404 378	152 144	42 715

		Helpers		
		Hoofd- Beroep	Bij- beroep	Na pensioen
31 december '16		35 923	4 685	951
31 december '17		34 473	4 992	1 076
Stap 1				
Raming 30 juni '17	(31 december '16 + 31 december '17)/2	35 198	4 839	1 014
Raming 31 maart '17	(31 december '16 + 30 juni '17)/2	35 561	4 762	982
Raming 30 september '17	(30 juni '17 + 31 december '17)/2	34 836	4 915	1 045
Stap 2				
Gemiddelde 1 ^{ste} kwartaal '17	(31 december '16 + 31 maart '17)/2	35 742	4 723	967
Gemiddelde 2 ^{de} kwartaal '17	(31 maart '17 + 30 juni '17)/2	35 379	4 800	998
Gemiddelde 3 ^{de} kwartaal '17	(30 juni '17 + 30 september '17)/2	35 017	4 877	1 029
Gemiddelde 4 ^{de} kwartaal '17	(30 september '17 + 31 december '17)/2	34 654	4 954	1 060
Stap 3: jaargemiddelde				
Jaargemiddelde 2017	(31 maart '17 + 30 juni '17 + 30 september '17 + 31 december '17)/4	35 198	4 839	1 014

Bron: RSVZ (Bewerking Steunpunt Werk)

Tabel 3.b. Berekening van het gemiddeld aantal arbeidsplaatsen gekend bij RSVZ per kwartaal en per jaar (België; 2017)

		Zelfstandigen		
		Hoofd- beroep	Bij- beroep	Na pensioen
31 december '16		652 211	234 568	67 587
31 december '17		661 978	248 200	71 967
Stap 1				
Raming 30 juni '17	(31 december '16 + 31 december '17)/2	657 095	241 384	69 777
Raming 31 maart '17	(31 december '16 + 30 juni '17)/2	654 653	237 976	68 682
Raming 30 september '17	(30 juni '17 + 31 december '17)/2	659 536	244 792	70 872
Stap 2				
Gemiddelde 1 ^{ste} kwartaal '17	(31 december '16 + 31 maart '17)/2	653 432	236 272	68 135
Gemiddelde 2 ^{de} kwartaal '17	(31 maart '17 + 30 juni '17)/2	655 874	239 680	69 230
Gemiddelde 3 ^{de} kwartaal '17	(30 juni '17 + 30 september '17)/2	658 315	243 088	70 325
Gemiddelde 4 ^{de} kwartaal '17	(30 september '17 + 31 december '17)/2	660 757	246 496	71 420
Stap 3: jaargemiddelde				
Jaargemiddelde 2017	(31 maart '17 + 30 juni '17 + 30 september '17 + 31 december '17)/4	657 095	241 384	69 777

		Helpers		
		Hoofd-beroep	Bij-beroep	Na pensioen
31 december '16		54 210	8 366	1 501
31 december '17		52 186	8 822	1 700
Stap 1				
Raming 30 juni '17	(31 december '16 + 31 december '17)/2	53 198	8 594	1 601
Raming 31 maart '17	(31 december '16 + 30 juni '17)/2	53 704	8 480	1 551
Raming 30 september '17	(30 juni '17 + 31 december '17)/2	52 692	8 708	1 650
Stap 2				
Gemiddelde 1 ^{ste} kwartaal '17	(31 december '16 + 31 maart '17)/2	53 957	8 423	1 526
Gemiddelde 2 ^{de} kwartaal '17	(31 maart '17 + 30 juni '17)/2	53 451	8 537	1 576
Gemiddelde 3 ^{de} kwartaal '17	(30 juni '17 + 30 september '17)/2	52 945	8 651	1 625
Gemiddelde 4 ^{de} kwartaal '17	(30 september '17 + 31 december '17)/2	52 439	8 765	1 675
Stap 3: jaargemiddelde				
Jaargemiddelde 2017	(31 maart '17 + 30 juni '17 + 30 september '17 + 31 december '17)/4	53 198	8 594	1 601

Bron: RSVZ (Bewerking Steunpunt Werk)

1.3. Kenmerken

WSE(42)-sectorindeling

In de telling van het aantal werkenden volgens werkplaats wordt een opsplitsing gemaakt naar WSE-sector van tewerkstelling, op basis van de Nace-Bel activiteitennomenclatuur. De Nace-sector is daarbij gekend volgens de activiteit van de vestiging (gedecentraliseerd).

Om de sectorgegevens op een overzichtelijke manier weer te geven, worden de codes uit de Nace-Bel-nomenclatuur omgezet naar WSE-sectoren. Hierbij wordt een indeling gemaakt in vier hoofdsectoren. De *primaire* sector omvat de land- en tuinbouw en de visserij. De *secundaire* sector omvat alle industriële nijverheden en ook bouwsector. De *tertiaire* sector omvat vooral commerciële diensten en de *quartaire* sector bundelt vooral niet-commerciële diensten.

De PWA-jobs worden toegewezen aan de Nace-sector 78.1 'arbeidsbemiddeling', waartoe de plaatselijke werkgelegenheidsagentschappen behoren.

Bij de verdeling van de jobs voor zelfstandigen en helpers naar sector, beschikken we slechts over sectorgegevens per Nace-code op 2 digits. Nace-sector 84 (openbaar bestuur en defensie; verplichte sociale verzekering) wordt voor de WSE(42)-sectorindeling in principe echter verdeeld over drie WSE-sectoren, op basis van de Nace-codes op 3 digits (84.1/84.2/84.3). Voor de indeling van de jobs voor zelfstandigen en helpers worden alle jobs uit een van deze sectoren toegewezen aan Nace-code 84 (op 2 digit-niveau), en komen zij allen terecht in de WSE-sector q3 (algemene overheidsdiensten).

De WSE-sectorindeling is terug te vinden op www.steunpuntwerk.be, in de rubriek 'Publicaties' (publicatietype 'Classificaties').

Tijdreeksbreuken

De bronstatistieken die worden aangewend voor de opmaak van de Vlaamse arbeidsrekening zijn onderhevig aan administratieve wijzigingen in de tijd. Hierdoor kunnen er kleine, maar soms ook meer ingrijpende tijdreeksbreuken voorkomen die betrekking hebben op het globale aantal jobs en/of op (verschuivingen in) specifieke activiteitssectoren.

De voornaamste tijdreeksbreuken van de laatste jaren zijn de volgende:

- Vanaf 2010 worden de *dienstencheque-ondernemingen* prioritair ingedeeld volgens de aard van de geleverde diensten. Hierdoor worden heel wat van deze ondernemingen niet meer onder de sector ‘Ter beschikkingstelling van personeel’ (Nace 78) of onder ‘Maatschappelijke dienstverlening zonder huisvesting’ (buurt- en nabijheidsdiensten) (Nace 88) opgenomen, maar hoofdzakelijk onder de sectoren ‘Diensten in verband met gebouwen’ (poetshulp) (Nace 81) en ‘Overige persoonlijke diensten’ (strijkateliers) (Nace 96). Deze verschuiving gaat gepaard met aanzienlijke sprongen in het aantal werkenden in de corresponderende WSE-sectoren (cf. t14, t15 en q7) tussen 2009 en 2010.
- Vanaf 2011 werd een hervormde RSZ-aangifte voor het *overheidspersoneel* ingevoerd, die het mogelijk maakt werknemers die zich in bepaalde stelsels van inactiviteit bevinden te onderscheiden. Zo worden de werknemers die zich in een stelsel van terbeschikkingstelling voorafgaand aan het pensioen bevinden, niet langer geteld als tewerkgestelde werknemer. Als gevolg van deze herzieningen (cf. het Capelo-project) werden in 2011 een 12 000-tal RSZ-loontrekkenden minder geteld. Het ging hierbij vooral om een tijdreeksbreuk in de Nace-sectoren 61.1 (‘draadgebonden communicatie’), 85.3 (‘secundair onderwijs’) en 85.4 (‘hoger onderwijs en post-secundair niet-hoger onderwijs’).
- Voor de cijfers van 2012 werd tevens een bijkomende correctie gedaan – ook als gevolg van het Capelo-project – voor werknemers van het *ministerie van Defensie*, in het kader van de maatregel van de vrijwillige opschorting van prestaties (VOP). Deze correctie resulteerde tot een vermindering van ongeveer 3 500 eenheden in de sector ‘Algemene Overheidsdiensten’ (Nace-sector 84.2).

Gemeente

De plaats van de vestiging, die bepaalt waar de job wordt geteld, is de gemeente (van de vestigingseenheid) waar de werknemer is tewerkgesteld. Jobs van werknemers zonder vaste plaats van tewerkstelling, van werknemers werkend bij de klant, van gedetacheerde werknemers en van thuiswerkers worden toegewezen aan de vestigingseenheid van de eigen onderneming waarvan zij administratief afhangen.

Voor werknemers van buitenlandse ondernemingen zonder vestiging in België en personeel van huishoudens (waar de woonplaats van de werkgever als plaats van tewerkstelling wordt beschouwd) moet vanaf 2014 een beperkte aanduiding van de plaats van tewerkstelling opgegeven worden. Hierdoor kunnen de jobs van werknemers van ondernemingen die hoofdzakelijk in het Vlaams, Waals of Brussels Hoofdstedelijk Gewest actief zijn, niet aan één specifieke werkgemeente, -RESOC of -provincie worden toegewezen. Vandaar dat vanaf 2014 voor een aantal jobs deze lagere geografische niveaus niet gekend zijn.

1.4. Totaal aantal jobs 2017

Tabel 4 geeft een overzicht van het totaal aantal jobs in 2017, volgens de verschillende statuten (loon-trekkend, zelfstandig, helper).

Tabel 4. Eindresultaat totaal aantal loontrekkende jobs (Vlaams Gewest en België; jaargemiddelde 2017)

	Vlaams Gewest	België
Totaal aantal jobs	2 966 737	5 049 279
Loontrekkende jobs	2 326 451	4 017 631
RSZ	2 115 396	3 600 772
RSZPPO	178 165	366 251
RSZ studenten	30 188	46 136
RSZPPO studenten	1 582	2 751
PWA	1 120	1 722
Jobs van zelfstandigen	599 237	968 256
In hoofdberoep	404 378	657 095
In bijberoep	152 144	241 384
Na pensioen	42 715	69 777
Jobs van helpers	41 050	63 393
In hoofdberoep	35 198	53 198
In bijberoep	4 839	8 594
Na pensioen	1 014	1 601

Bron: Vlaamse arbeidsrekening (Bewerking Steunpunt Werk)

2. Raming van het totaal aantal vestigingen met personeel: update 2017

Voor de raming van het aantal vestigingen met personeel vertrekken we van de RSZ/RSZPPO gedecentraliseerde statistiek.

Tabel 5. Berekening van het gemiddeld aantal vestigingen met personeel gekend bij RSZ en RSZPPO per kwartaal en per jaar (Vlaams Gewest & België; 2017)

		Vlaams Gewest	België
31 december '16		165 861	288 840
31 maart '17		166 223	289 776
30 juni '17		167 576	291 882
30 september '17		168 253	292 479
31 december '17		168 054	292 796
Stap 1			
Gemiddelde 1 ^{ste} kwartaal '17	(31 december '16 + 31 maart '17)/2	166 042	289 308
Gemiddelde 2 ^{de} kwartaal '17	(31 maart '17 + 30 juni '17)/2	166 900	290 829
Gemiddelde 3 ^{de} kwartaal '17	(30 juni '17 + 30 september '17)/2	167 915	292 181
Gemiddelde 4 ^{de} kwartaal '17	(30 september '17 + 31 dec. '17)/2	168 154	292 638
Stap 2: jaargemiddelde 2017	(gem. 1 ^{ste} kwartaal '17 + gem. 2 ^{de} kwartaal '17 + gem. 3 ^{de} kwartaal '17 + gem. 4 ^{de} kwartaal '17)/4	167 252	291 239

Bron: RSZ Gedecentraliseerde statistiek (Bewerking Steunpunt Werk)